

Sygn. akt II KK 598/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie **R. P.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 24 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 1 sierpnia 2022 r., sygn. akt II AKa 231/20,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 13 lipca 2020 r., sygn. akt IV K 320/17,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. W. (Kancelaria Adwokacka w L.), obrońcy z urzędu R. P., kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić skazanego R. P. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 13 lipca 2020 roku, sygn. akt IV K 320/17 skazał R. P. na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności oraz na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 50 zł stawka.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli prokurator oraz obrońca skazanego zaskarżając go w całości.

Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2022 roku sygn. akt II AKa 231/20 po rozpoznaniu wniesionej apelacji zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie wniósł obrońca skazanego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1) art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez nienależyte rozpoznanie zarzutów wskazanych w środku odwoławczym i ograniczenie się de facto jedynie do stwierdzenia trafności wniosków Sądu I instancji, w konsekwencji prowadzących - w sposób rzekomo nie budzący wątpliwości - do przyjęcia winy skazanego R. P. oraz polegające na niedostatecznym wskazaniu w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego podstaw do uznania za niezasadne zarzutów apelacyjnych dotyczących oceny zabranego w sprawie materiału dowodowego, których to uchybień ten sąd apelacyjny dopuścił się w ten sposób, że:

a) bezkrytycznie oraz bez przeprowadzenia wnikliwej analizy przyjął za Sądem 1 instancji, że wyrok znajduje oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania i bezzasadnie poprzestał w tym zakresie Sąd Apelacyjny na odwołaniu się w sposób ogólnikowy do trafności ustaleń, ocen i poglądów wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, podczas gdy obowiązkiem Sądu Odwoławczego jest wszechstronne rozpoznanie oraz przekonujące wykazanie braku zasadności tych zarzutu;

b) bezkrytycznie przyjął, że nie doszło do naruszenia art. 410 k.p.k. i 4 k.p.k. oraz, że analiza zgromadzonych dowodów, w szczególności także pisemnych motywów wyroku prowadzi do wniosku, że podstawę orzeczenia stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku sprawy, podczas gdy Sąd Apelacyjny błędnie ocenił, że niezasadny jest zarzut nie odniesienia się do wszystkich istotnych

faktów i dowodów zgromadzonych w sprawie mających znaczenie dla rozstrzygnięcia tj. nie odniesienia się do wszystkich wniosków z opinii biegłej J. Ż. i pominięciu wniosków opinii przemawiających na korzyść oskarżonego oraz wyjaśnień oskarżonego R. P., którym Sąd 1 instancji nie dał wiary, mimo, że wyjaśnienia te są spójne, logiczne i zgodne z zasadami prawidłowego rozumowania.

c) zdawkowo, w sposób mało wnikliwy i nieprzekonujący rozpatrzył i wskazał brak zasadności zarzutów apelacji dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia przez Sąd I instancji i mających wpływ na jego treść, podczas gdy obowiązkiem Sądu Odwoławczego jest wszechstronne rozpoznanie oraz przekonujące wykazanie braku zasadności zarzutów, tym bardziej, iż dokonana w sprawie ocena dowodów nie podlega kontroli kasacyjnej;

2) art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez pominięcie i nie rozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutów sformułowanych w pkt 2 i 3 w uzupełnieniu apelacji wniesionym w trybie art. 449a § 3 k.p.k. do niniejszej sprawy, dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenie przez Sąd I instancji i mających wpływ na jego treść, podczas gdy obowiązkiem Sądu Odwoławczego jest wszechstronne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych, tym bardziej, iż dokonana w sprawie ocena dowodów nie podlega kontroli kasacyjnej;

3) art. 433 § 1 i 2 i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 458 k.p.k. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w postaci danych o karalności skazanego oraz odpisów poprzednich wyroków skazujących wydanych w stosunku do osoby skazanego - co w konsekwencji doprowadziło do błędnego i dowolnego ustalenia, iż sam fakt wielości przypisanych zaskarżonym wyrokiem czynów obrazuje lekceważący stosunek skazanego do porządku prawnego co skutkowało nieuwzględnieniem zarzutu apelacji w zakresie rażącej niewspółmierności orzeczonej kary wobec oskarżonego.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 kpk.

Na wstępie rozważań podkreślić należy, że Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie prezentuje konsekwentne stanowisko odnośnie tego, że kontrola kasacyjna nie może obejmować: ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, zasadności oceny dowodów i wysnutych z tej oceny wniosków, oceny wiarygodności zeznań świadków dokonanej w ramach zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 kpk), jak również samego kwestionowania treści opinii biegłego i polemiki z jego wywodami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2019 roku, III KK 112/19). W orzecznictwie Sądu Najwyższego od wielu już lat dominuje także stanowisko, odnośnie tego, że orzekając w trybie kasacji nie jest władny dokonywać ponownej oceny dowodów i na podstawie własnej oceny kontrolować poprawności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (por. St. Zabłocki, Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego - Izba Karna, Palestra 1997, nr 1 – 2, str. 209).

Tymczasem z treści analizowanej kasacji wynika wyraźnie, że obrońca skazanego R. P. stawiając zarzuty obraży art. 433§1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. 7 kpk. i z art. 458 k.p.k. oczekuje, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym dokona ponownej kontroli odwoławczej orzeczenia sądu meriti i zaaprobuje alternatywną ocenę materiału dowodowego przedstawioną w nadzwyczajnym środku zaskarżenia w zakresie wskazanych dowodów. Tego rodzaju stanowisko skarżącego jest bezpodstawne i niedopuszczalne, gdyż wielokrotnie podkreślono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwala na prowadzenie dublującej niejako „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2017 roku, III KK 27/17, Lex nr 2335984). Należy bowiem wskazać, że Sąd Apelacyjny w Lublinie działając jako

sąd odwoławczy dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd ten w sposób właściwy, rzetelnie i na wystarczającym poziomie szczegółowości odniósł się do wszystkich zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego R. P., który zarzucał Sądowi I instancji obrazę przepisów postępowania, błąd w ustaleniach faktycznych jak również rażącą niewspółmierność orzeczonej kary, a zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 kpk i art. 457 § 3 kpk, co wynika z pisemnych motywów wyroku zawartych na str. 5-9. Analiza przedmiotowej kasacji oraz jej uzasadnienie uprawnia Sąd Najwyższy do wniosku, że podniesione w niej zarzuty naruszenia prawa procesowego w postaci art. 433 §2 kpk jak i z art. 457 § 3 kpk zostały sformułowane instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w zakresie oceny poszczególnych dowodów wymienionych w zarzutach. Podkreślić również należy, że sam fakt rozpoznania przez Sąd drugiej instancji postawionych w zwykłym środku odwoławczym zarzutów w sposób, który nie satysfakcjonuje autora apelacji, nie oznacza, że doszło do obrazu wymienionych przepisów prawa procesowego tj. art. 433§2 k.p.k. lub też art. 457§3 k.p.k. Należy bowiem podkreślić, że z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w przypadku zarzutu kasacyjnego sprowadzającego się do naruszenia przez sąd odwoławczy przepisu art. 433 § 2 k.p.k. należy nie tylko wykazać, że sąd odwoławczy zarzutu apelacyjnego określonego rodzaju nie rozważył należycie, ale również autor kasacji musi wykazać, iż to uchybienie, zaistniałe przy dokonywaniu kontroli odwoławczej, w realiach tej konkretnej sprawy, mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia sądu odwoławczego. Należy zatem w kasacji wykazać, że przy dokonywaniu kontroli odwoławczej uchybienie (naruszenie art. 433 § 2 k.p.k.) zaistniało w rzeczywistości, opisano na czym ono polega i w jaki sposób skutkuje tak rażącym naruszeniem przepisów, że można je przyrównać w skutkach do przewidzianych w prawie procesowym bezwzględnych podstaw uchylenia orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt III KK 490/16, Legalis, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2021 r., sygn. akt II KK 593/21).

Mając zatem na uwadze treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku uznać należy, że Sąd Apelacyjny w Lublinie w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 kpk i art. 457 § 3 kpk. Zaś rezultatem tej kontroli było zasadne utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku, co do winy, sprawstwa, jak i orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, czyli w zakresie w jakim obrońca skazanego kwestionował wyrok Sądu I instancji w zwykłym środku zaskarżenia. Sąd odwoławczy nie dokonywał zatem w ramach postępowania apelacyjnego samodzielnie nowych ustaleń faktycznych, jak też nie oceniał na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a w związku z tym nie mógł więc dopuścić się obrazy art. 7 kpk. Podkreślić należy, że zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. może być podnoszony w postępowaniu kasacyjnym tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy czynił samodzielne ustalenia faktyczne, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Z wyżej wskazanych powodów kasacja została oddalona jako oczywiście bezzasadna na podstawie art 535 § 3 kpk. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono zaś na podstawie art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. mając na uwadze sytuację majątkową skazanego i wysokość jego dochodów.